

Рожок О. В.

ШОСТА МІЖНАРОДНА ПАСХАЛЬНА АСАМБЛЕЯ-2014: «МИСТЕЦТВО ВІДРОДЖУЄ ДУХОВНІСТЬ УКРАЇНИ»

Мистецтво як потужний засіб формотворення культурних смислів активно долучається до художнього втілення і осмислення нових аспектів людського буття. Будь-яка мистецька подія, якщо вона створює магію видовища, акумулює енергію соціуму. Під таким кутом зору організація і проведення музично-мистецьких фестивалів мають продемонструвати важливу об'єднуючу загальнолюдську «соборну» роль видовища, особливо у складних соціально-трансформаційних процесах.

Традиційно, на другий день Світлого Пасхального Воскресіння, 21 квітня 2014 року, у Свято-Успенському соборі Києво-Печерської лаври відкрилась шоста Міжнародна Пасхальна асамблея, девіз якої: «Духовність єднає Україну».

Чим викликані такі різкі зміни у тематичному звучанні мистецьких заходів Асамблеї? Адже тут очевидна схильність до політизації соціально-культурних парадигм запланованих акцій. Відповідь на це запитання криється в реаліях життя. У час політичної нестабільності, розбрату і жорстоких соціальних конфліктів еліта нації все більш наполегливо зосереджує увагу свого народу на культурологічних проблемах, пов'язаних із духовністю і глибинними, сакральними процесами сучасності.

Музика постає головним чинником соціальної стабільності, впливає на формування і зміст громадської думки, розширює сферу виражальних засобів. В усі часи діячі культури і мистецтва об'єктивно оцінювали свою просвітницьку місію, яка, на думку В. Медушевського, полягає в тому, щоб «віддано служити музиці і, водночас, генеральній меті культури – вихованню й удосконаленню людини, спасінню її від духовного розтління»¹.

Кінець 2013 – початок 2014 років увійдуть в історію слов'янської спільноти як час небезпечно жорстокого протистояння різних політичних сил, нав'язування ідеологічних догм, підтасування історичних фактів, що зрештою призвело до непередбачуваних наслідків, а почасти – і до загибелі людей. Тому актуальним і своєчасним сприймалося переважання у програмі Асамблеї духовно-об'єднувальних акцій, сила яких – у згуртуванні праведних і тих, хто ще піддається сумніву, у втіленні надій у душах віруючих, почуття справедливості й людяності.

Сакральна різноманітність жанрів спонукала організаторів уникати популізму, визнати авторитет Української Православної церкви, її конфесійні складові, еволюцію хорової культури України.

Торжества з нагоди урочистого відкриття шостої Міжнародної Пасхальної асамблеї-2014 уперше відбувалися у Свято-Успенському соборі Києво-Печерської лаври. До речі, Асамблея збіглася з відзначенням 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка і 125-річчя від дня народження Л. М. Ревуцького, тому багато мистецьких акцій були

¹ Медушевский В. Музыкаведение: проблемы духовности / В. Медушевский // Советская музыка. – 1988. – № 5. – С. 8.

присвячені цим знаменним датам. Головна увага була зосереджена на втіленні в життя пророчих заповітів поета, який закликав українську спільноту до соборності, духовного єднання різних націй і народностей, консолідації суспільства на ґрунті вічних цінностей слов'янства.

Яскраве Пасхальне дійство розпочалося в Успенському соборі з дотриманням усіх таїнств церковної служби. Великодні антифони у виконанні муніципальних академічних камерних хорів «Київ» і «Хрещатик», ансамблю солістів «Благовіст» створювали атмосферу піднесення і сакральності. «Великодній канон» А. Веделя, концерти № 42 «Да воскреснет Бог» та № 43 «Сей наречений і Святий день» С. Дегтярьова, «Плотюю уснув» архієрея Іонафана (Єлецьких), «Отче наш» Т. Яшвілі, «Благослови, душе моя, Господи», «Кант Великодню» Я. Яциневича звучали поряд із творами «Ангел вітає» М. Вербицького, Концертом № 3 «Да воскреснет Бог» Д. Бортнянського, «Тебе поем» С. Рахманінова, кантом «Христос Воскрес» А. Веделя – М. Вербицького. Стоголосий пасхальний переспів під склепінням щойно поновленого і реставрованого храму сповнював серця віруючих і просто мирян життєдайності і любові, яких так бракує нині нам усім.

На другий день Асамблеї, 22 квітня 2014 р., у Великому залі Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського в межах благодійної програми «Вірою й надією єдині» відбувся концерт кримськотатарської музики «Єдина країна, єдиний народ» і виставка живопису кримськотатарської художниці Ельміри Шамадінової. Цей захід мав важливе політичне значення, адже внаслідок незаконної анексії Кримського півострова росіянами значна частина корінної спільноти втратила рідну землю. У концерті взяли участь Національний ансамбль «Київська камерата» (під орудою В. Матюхіна), Брас-квінтет «Мажор» (керівник В. Слупський), народні артисти України В. Матюхін, Ф. Мустафаєв, лауреати міжнародних конкурсів. На сцені звучала музика відомих композиторів із Криму, членів Національної спілки композиторів України.

До 300-річчя від дня народження видатного німецького композитора К. В. Глюка, великого реформатора опери, 23 квітня у Великому залі НМАУ ім. П. І. Чайковського відбувся показ прем'єрної вистави Оперної студії «Орфей і Еврідіка». Відзначення ювілейних дат видатних діячів світової і вітчизняної музичної культури стало вже доброю традицією Пасхальних асамблей. Спільно з Посольством Федеративної Республіки Німеччини, яка фінансово підтримала постановку вистави, організатори Асамблеї змогли увічнити світову славу К. В. Глюка, геніального композитора-новатора, автора 107 опер, і завдяки солістам, хору, оркестру, балету, мімансу студії відтворити характер новітньої глюківської епохи. На жаль, через відмінності в авторській редакції 2014 року не змогли взяти участь у виставі диригент і виконавці головних партій із Лейпцизької опери, як планувалося.

Особлива сторінка шостої Міжнародної Пасхальної асамблеї – концерт пам'яті видатного українського диригента Стефана Турчака з нагоди 75-річчя від дня його народження. Ювілейна дата виповнилась 2013 року і її відзначення мало відбутися під час міжнародного музичного гранд-фестивалю “Vivat Academia” 6 грудня 2013 року, приуроченого до 100-річчя НМАУ ім. П. І. Чайковського. Однак через складну суспільно-політичну ситуацію Києві наприкінці 2013 – початку 2014 рр. це відбулося лише 24 квітня 2014 р. У вступному слові ректора Академії йшлося про основні віхи життєвого і творчого шляху С. Турчака, його активну громадянську позицію.

Під час концерту виступив симфонічний оркестр Академії (головний диригент – професор Ігор Палкін). У супроводі цього унікального колективу прозвучали

арії з опер, Увертюра до опери М. Лисенка «Тарас Бульба», а також Концерт № 1 Ф. Мендельсона для фортепіано з оркестром у виконанні А. Кухар (перша частина) та М. Мацієвської (друга і третя частини), учнів школи мистецтв імені С. Турчака, і Концерт № 2 С. Рахманінова (перша частина) у виконанні відомої піаністки лауреата міжнародних конкурсів К. Куликової. Вечір пам'яті С. Турчака продемонстрував глибоку повагу української музичної спільноти до творчості видатного диригента ХХ століття, вселив у душі справжніх шанувальників класичного мистецтва віру в торжество добра і високої професійної майстерності.

Цього ж дня у кірсі святої Катерини за доброю традицією і за сприяння відомої у Києві протестантської общини відбувся концерт вокального ансамблю старовинної музики "Vox Antiquae", під час якого звучали твори видатного італійського композитора К. Монтеверді. В ансамблі старовинної музики (керівник Н. Хмілевська) лише сім солістів-співаків, кожен з яких чудово володіє своїм голосом і віртуозно виконує найскладніші фіоритури класичної барокової музики. Не поступався вокалістам і камерно-інструментальний ансамбль (перша і друга скрипки, віолончель, клавесин, орган). Такий нетрадиційний, оригінальний склад інструменталістів яскраво доповнював блаженні рулади у творах XVI–XVII століть, утверджував неперехідність сакральних класичних монодій.

2014 року виповнюється 95 років від дня заснування Національної заслуженої академічної капели України «Думка». Знаний у світі колектив, лідер української хорової культури є активним учасником усіх Пасхальних асамблей. Оригінальні програми з унікальних хорових творів різних стилів і епох, віртуозне володіння найскладнішими прийомами вокально-хорового співу, витончене нюансування, ансамблева вишуканість надають кожному виступу цього ушлявленого колективу святкової піднесеності.

У Трапезному храмі Києво-Печерської Лаври 26 квітня «Думка» під орудою Є. Савчука виконала частини зі «Всенощного бдениа» С. Рахманінова. До 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка було виконано: три твори Б. Лятошинського на слова поета «Над Дніпровою сагою», «Тече вода в синє море», «Із-за гаю сонце сходить», а також «Думи мої» Є. Козака, «Садок вишневий» Є. Станковича, «Праведная душе» В. Зубицького, концерт «Воскликніте Господеві вся земля» Д. Бортнянського, хоролий твір «У Царстві Твоїм» М. Леонтовича, хор «Ангел вопієше» М. Вербицького, «Благослови, душе моя, Господа» К. Стеценка і тропар «Христос Воскрес».

26 квітня в Успенському Соборі Києво-Печерської лаври до 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка Муніципальний академічний камерний хор «Київ» під керівництвом М. Гобдича виконав псалми і хори Валентина Сильвестрова, написані на слова Т. Шевченка.

Активний учасник усіх Міжнародних Пасхальних асамблей хор «Київ» продемонстрував високу виконавську культуру, уміння у складних творах В. Сильвестрова зосередити увагу на головних образно-тематичних сферах виконуваних партитур, донести до слухачів геніальне слово Великого Кобзаря.

Головна мета Міжнародних Пасхальних асамблей – в умовах суспільно-політичної нестабільності сприяти духовному єднанню віруючих і всіх громадян нашої держави, зберегти національно-культурні цінності, протистояти дегуманізуючим впливам глобального мас-культу. Показово, що заходи відбувалися під патронатом Української православної церкви, усіх її конфесій, що надавало організаторам упевненості у проведенні Таїнств Світлого Пасхального Воскресіння, великій просвітницькій місії мистецтва, яке рятує людство від духовного розтління.

Концерти відбулись у Кафедральному соборі греко-католицької церкви 22 квітня і 26 – у костелі Святого Олександра. У першому концерті з творів Антоніо Вівальді взяв участь ансамбль класичної музики імені Б. Лятошинського (керівник В. Іконник-Захарченко, диригент І. Андрієвський). Прозвучали твори:

– Й. С. Баха – арія з оркестрової сюїти № 3 *ре мажор*, BWV 1068 (соліст Віктор Хуссу, гобой, Росія).

– А. Вівальді – Концерт для гобоя, струнних і клавесина *до мажор*, RV 447 *Allegro non molto, Larghetto, Minuetto* (соліст – Віктор Хуссу, партія клавесина – лауреат міжнародних конкурсів Наталія Фоменко). Концерт для чотирьох скрипок *фа мажор* із циклу “L’Estro Armonico” оп. 3 № 7, RV 567 *Andante, Adagio, Allegro, Adagio, Allegro* (солісти Ігор Андрієвський, Тетяна Андрієвська, В’ячеслав Заєць, Андрій Павлов); “Gloria” для солістів, хору та оркестру, RV 589 “Gloria”, “Et in terra pax hominibus” («І на землі мир людям доброї волі»), “Laudamus te” («Хвалимо Тебе»), “Gratias agimus tibi” («Дякуємо Тобі»), “Propter magnum gloriam” («За велику славу»), “Domine Deus” («Господи, ти царю небесний, Отче»), “Domine Fili unigenite” («Господи, сине єдинородний, Ісусе Христе»), “Domine Deus”, “Agnus Dei” («Господи, Агнец Божий»), “Qui tollis peccata mundi” («Той, хто страждає за гріхи миру»), “Qui sedes ad dexteram” (Той, хто сидить по праву руку), “Quoniam tu solus Sanctus” («Єдинородний син Божий»), “Cum Sancto spiritu” («Зі святим Духом»). Солісти: заслужена артистка України Олена Шинель (сопрано), Діана Масленнікова (сопрано), Анна Лабуть (меццо-сопрано). Соло в оркестрі: лауреат міжнародного конкурсу Володимир Коваль (гобой), Юрій Корнілов (труба). Партія органа: дипломант міжнародного конкурсу Ірина Харечко. Партія клавесина: Наталія Фоменко.

Яскравою сторінкою цього самобутнього конкурсу була участь у ньому соліста симфонічного оркестру Маріїнського театру із Санкт-Петербурга гобоїста Віктора Хуссу, який продемонстрував високий рівень виконавської техніки, показав себе чудовим інтерпретатором музики Й. С. Баха.

Другий концерт 26 квітня 2014 року за участю молодіжного ансамблю “Alter ratio” був присвячений 70-річчю від дня народження відомого англійського композитора Джона Таверена. Вокальний ансамбль сучасної музики “Alter Ratio” (з лат. – інше мислення) утворений 2010 року для виконання сольних, ансамблевих і хорових творів ХХ – ХХІ ст. Своїм головним завданням колектив вважає розширення меж академічного вокального виконавства, опанування нетрадиційних вокальних технік, набуття сценічного досвіду. “Alter Ratio” – це школа виховання альтернативної виконавської свідомості, гнучкої й рухливої, готової до всього нового у сфері сольного й хорового співу, відкритої до сміливих композиторських і режисерських експериментів. Ансамбль є учасником багатьох фестивалів: Міжнародного фестивалю «Київ музик фест» (м. Київ), Міжнародної Пасхальної асамблеї (м. Київ), «ГогольFest». У 2013 р. ансамбль здобув Гран-Прі міжнародного вокально-хорового конкурсу “Victoria” (м. Київ). За час своєї діяльності колектив виконав чимало українських прем’єр, творів зарубіжних і українських композиторів, зокрема Л. Беріо, К. Пендерецького, А. Пярта, Ф. Пуленка, Б. Бріттена, Р. Мажуліса, Б. Кутавічуса, М. Баранаскаса, В. Германавічуса, Г. Пелециса, С. Луньова, О. Шимка, М. Шалигіна та інших.

У 2013 р. ансамбль здійснив запис компакт-диску творів сучасного українського композитора Святослава Луньова “The Noel Consort” (концерт для хору на теми традиційних різдвяних пісень). Звучали оригінальні твори композитора: “Prayer to the Holy Trinity”, “Song for Athene”, “The Lamb”, “The Lord’s Prayer”, “Mother of God Here I stand”, “Two Hymns to the Mother of God”, “Mother and Child”.

Особливо наповненою була Дарна неділя, 27 квітня 2014 року. Уже вранці у Свято-Преображенському Соборі, на Теремках, у виконанні дитячого хору Києво-Печерської лаври (художній керівник – Тетяна Войцехівська) прозвучала Літургія для дитячого хору О. Тарасенка. До 170-річчя від дня народження одного із засновників Київської консерваторії російського композитора М. А. Римського-Корсакова у Національній опері України імені Т. Г. Шевченка для дітей-сиріт із дитячих будинків м. Києва була показана прем'єрна вистава опери «Казка про царя Салтана». У Михайлівському Золотоверхому соборі у виконанні Муніципального академічного камерного хору «Хрещатик» (керівник Б. Струць) і дівочого хору Київської середньої спеціалізованої музичної школи-інтернату імені М. В. Лисенка (керівник Ю. Пучко) прозвучав Великодній концерт із творів сучасних українських композиторів. Гідним завершенням дня став концерт Митрополичого хору Спасо-Преображенського собору «Живий Господь» з нагоди 150-річчя від дня народження відомого російського композитора і регента Олександра Гречанінова.

Митрополичий хор Спасо-Преображенського собору м. Києва був створений із благословення Його Високопреосвященства Архієпископа Переяслав-Хмельницького та Олександра Вишневського (Драбинко) і за підтримки Ктитора храму Ігоря Володимировича Лисова. Першим богослужінням хору стала Божественна літургія в Неділю урочистості Православ'я 24 березня 2013 року. У складі соборного хору – православні півчі, серед яких студенти провідних мистецьких вищих навчальних закладів столиці, професійні співаки, любителі церковного співу. Основу репертуару хору становлять передусім зразки богослужбового співу київської церковно-співочої традиції – розспіви київський і киево-печерський, острозький, почаївський наспіви, гармонізації й оригінальні твори композиторів київської композиторської школи. Перший концерт хору відбувся 18 квітня 2013 року в домашній церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці у Митрополичих палатах Софії Київської. У травні 2013 року з благословення Блаженнішого митрополита Володимира і за фінансової підтримки І. В. Лисова колектив записав свій перший CD-диск «Воспойте Господові піснь нову», присвячений 1025-річчю Хрещення Русі. Очолює хор регент Олександр Леонідович Тарасенко, заслужений діяч мистецтв України, церковний диригент із 25-річним регентським стажем.

Подією Міжнародної Пасхальної асамблеї можна вважати участь у ній хору Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової. Цей хор заснував 1936 року видатний хоровий майстер професор Костянтин Костянтинович Пігров. У різні роки хор очолювали його учні (Д. С. Загребський, В. І. Шип, Г. С. Ліознов), які своїми творчими проектами і досягненнями відкрили нові сторінки в історії одеської хорової школи. У репертуарі хору понад 200 творів світової класичної й української музики різних стилів і жанрів. Хор неодноразово успішно виступав у багатьох країнах Європи – Австрії, Швейцарії, Німеччині, Болгарії. Деякі прем'єри хору стали подіями в культурному житті міста і країни, окрасою зарубіжних гастролей («Свадебка» І. Стравінського).

Хор є лауреатом VI Всесвітнього фестивалю молоді і студентів (Москва, 1957, перша премія), Міжнародного конкурсу хорів у Мензездрі (Польща, 1991, перша премія), Всеукраїнського хорового конкурсу імені М. Леонтовича (Київ, 2002, перша премія), лауреатом двох перших премій міжнародного хорового конкурсу «Florilege Vocal de Tours» у Франції (м. Тур, 2006). Хор записав два диски: перший – 2006 року до 130-річчя від дня народження видатного хорового майстра К. К. Пігрова, другий – 2009 року, присвячений ювілеям видатних «пігровців».

У програмі концерту: «Христос воскрес» І. Кузьменко; хоровий концерт № 15 «Прийдіть воспоєм» Д. Бортнянського; «Вечери Твоя» О. Львова; «Милість спокою» К. Стеценка; два хори («Прийдіть поклонимся»; «Богородице Дево, радуйся») зі «Всенощного бдіння» С. Рахманінова; два хори (чоловічий «Не рыдай Мене, Мати» і жіночий «От святягы иконы») із хорового циклу «Литургические песнопения» Ю. Фаліка (соло: І. Поліщук, Є. Черепухіна); «Молитва» Л. Шустова; «Молитва», «Давидові псалми» О. Польового (соло – народний артист України, професор А. Дуда, соліст Одеського національного академічного театру опери і балету В. Чернігівський); «К Богородице прилежно мене притецем» О. Гречанінова; «Помышляю день страшный» О. Архангельського; «В молитвах неусыпающую Богородицу» С. Рахманінова.

Хор Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової слухачі сприймали як послідовного продовжувача славетних хорових традицій знаменитої пігровської школи, у якій органічно поєднані прийоми вокально-хорового співу як світського, так і сакрального напрямів. К. Пігров, великий майстер хорової справи, випускник регентських класів Петербурзької придворної співочої капели, у якій навчався під керівництвом О. Лядова, створив і очолив кафедру хорового диригування в Одеській консерваторії і ушавлений об'єднаний хор Консерваторії і Музичного училища, утілив у житті унікальні принципи роботи з хором.

У колективі відбулися значні зміни, давно немає серед нас Костянтина Пігрова та його учнів (Д. Загрецького, В. Шипа), вирости нові покоління одеських хормейстерів, значно розширився їх творчий діапазон. З хором активно співпрацюють композитори з усіх регіонів України. Нині хором керує одна з послідовниць творчого методу К. Пігрова кандидат мистецтвознавства, доцент Г. Шпак, а художнє керівництво здійснює випускник класу відомого майстра і його учень Г. Ліознов. До речі, нині творчі принципи Пігрова успішно втілюють відомі в Україні та за її межами митці: протягом уже 49 років успішно керує ушавленим колективом А. Т. Авдієвський, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, академік Національної академії мистецтв України, головний диригент Національного заслуженого академічного українського народного хору імені Г. Верьовки; народний артист України, професор, композитор і хоровий діяч М. П. Гринишин.

Пігровська хорова академія була продовжена і 29 квітня у Великому залі НМАУ ім. П. І. Чайковського в тематичному хоровому діалозі між Одесою і Києвом, під час якого гідним творчим партнером одеситів став хор студентів НМАУ ім. П. І. Чайковського під орудою Героя України, народного артиста України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, академіка Національної академії мистецтв України Євгена Савчука. Хоровий концерт присвячувався 200-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка і 125-річчю від дня народження Л. М. Ревуцького. Представники двох оригінальних хорових шкіл, ознакою яких є високий професіоналізм, витончена хорова техніка і яскравий артистизм довели правомірність думки про унікальність української хорової культури.

Одесити представили хоровий концерт «Давидові Псалми» О. Польового на слова Т. Г. Шевченка (солісти – народний артист України, професор А. Дуда і соліст Одеської опери В. Чернігівський), першу і другу частини із Кантати «Іоан Дамаскін» С. Танєєва, хоровий концерт «Я люблю господа» В. Зубицького, два хори «Думка» та «Чого мені тяжко» О. Польового на слова Т. Шевченка, хор «Святий Боже» Л. Дичко,

«Помишляю день страшный» О. Архангельського, «Милость мира» С. Рахманінова, «Стихира предпасхальной утрени» Ю. Фаліка та обробку української народної пісні «Вийди Іванку» Ю. Гомельської. Кияни виконували «Воскресенський канон» М. Дилецького і «Великое Славословие» О. Кастальского, якими диригували студенти М. Марченко (клас заслуженого артиста України, кандидат мистецтвознавства Ю. Ткач) та В. Коломієць (клас заслуженого діяча мистецтв України, доцента Г. Горбатенко).

Яскравим фінальним акордом вечора стало виконання відомої кантати-поєми Л. Ревуцького «Хустина» у супроводі симфонічного оркестру Академії під керуванням професора І. Палкіна. Соло виконували А. Погрібний (тенор) та І. Пліш (сопрано).

Закриття шостої Міжнародної Пасхальної асамблеї – 2014 «Духовність єднає Україну» відбулося 30 квітня 2014 р. у Колонному залі імені М. Лисенка Національної філармонії України. На її завершення безсмертний «Реквієм» В. А. Моцарта виконав академічний симфонічний оркестр Національної філармонії України і відомий камерний хор «Кредо» (керівник – заслужений діяч мистецтв України Б. Пліш). Соло – І. Пліш (сопрано), М. Березовська (меццо-сопрано), Д. Іванченко (тенор), народний артист України С. Магера (бас). Диригував народний артист України професор Роман Кофман.

Шоста Міжнародна Пасхальна асамблея відбувалася у надзвичайно напруженій соціальній ситуації, яка склалася в нашій державі. Незважаючи на це, керівництво Міністерства культури України зацікавлено поставилося до проведення Асамблеї, надавши організаційну допомогу, зокрема у залученні провідних хорових колективів. Конфесії Української православної церкви сприяли виготовленню реклами, наданню центральних храмів соборів, костелів для проведення мистецьких заходів. Урочистим відкриттям Асамблеї у Свято-Успенському соборі Києво-Печерської лаври підкреслено її особливу вагу, важливе сакральне наповнення заходів. І хоча цього разу з об'єктивних причин не було широкого міжнародного представництва (крім Німеччини і Росії), організатори зберегли дух Світлого Христового Воскресіння, вселили в душі всіх віруючих і мирян надію на справедливість і добро, які зближують людей, пробуджують у них почуття гордості за свою країну, єднають усіх у відчутті єдиної родини!

Асамблея стала потужним стимулом для подальшої еволюції хорової культури в Україні, адже хоровий діалог між Одесою і Києвом переконав, як важливо й необхідно вдосконалювати міжрегіональну співпрацю, поглиблювати її професійну сутність.

Уперше в межах Пасхальної асамблеї було проведено благодійну акцію «Вірою і Надією єдині», під час якої за сприяння православної церкви відбулися культурно-мистецькі акції у восьми дитбудинках Києва й області. У Національній опері діти дивилися оперу М. Римського-Корсакова «Казка про царя Салтана». На потреби Святошинського дитячого будинку-інтернату зібрано 10200 грн.

Шоста Міжнародна Пасхальна асамблея-2014 завершилася, далі – сьома Асамблея, яка, сподіваємося, матиме широке міжнародне представництво, буде багатою на оригінальні мистецькі програми, художні відкриття, яскраві творчі особистості і, як завжди, розпочнеться на другий день Світлого Пасхального Воскресіння 2015 року.

Як зазначав великий французький художник Поль Гоген, мистецтва немає, якщо немає преображення. Саме таке прагнення духовного піднесення, концентрації творчої енергії, колективної емоції і переживання становить своєрідність щорічних Міжнародних Пасхальних асамблей, зміцнюючи життєдайні духовні зв'язки між людьми і культурами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабенко В. Видовищні комунікації: методи та форми взаємодії, естетична норма видовищності / В. Бабенко // Вісник Львівського університету. – 2011. – Вип. 34. – С. 4–13.
2. Зоркая Н. Зрелищные формы художественной культуры / Н. Зоркая. – М. : Знание, 1981. – С. 165.
3. Медушевский В. Музыковедение: проблемы духовности / В. Медушевский // Советская музыка. – 1988. – № 5. – С. 5–16.

Рожок О. В. Шоста Міжнародна Пасхальна асамблея-2014: «Мистецтво відроджує духовність України». Наголошено, що мистецтво як потужний спосіб формотворення культурних смислів активно впливає на людське буття. Музично-мистецькі фестивалі мають продемонструвати важливу об'єднуючу загальнолюдську «соборну» роль видовища, особливо у складних соціально-трансформаційних процесах. Розкрито, як концентрація творчої енергії, колективної емоції і переживання становлять особливість щорічних Міжнародних Пасхальних асамблей, збагачуючи життєдайні духовні зв'язки між людьми і культурами.

Ключові слова: Шоста Міжнародна Пасхальна асамблея-2014, хорова культура, видовище.

Рожок О. В. Шестая Международная Пасхальная асамблея-2014: «Искусство возрождает духовность Украины». Отмечено, что искусство как мощный способ формотворчества культурных смыслов активно влияет на человеческое бытие. Музыкально-художественные фестивали демонстрируют важную объединительную общечеловеческую «соборную» роль зрелища, особенно в сложных социально-трансформационных процессах. Раскрыто, как концентрация творческой энергии, коллективной эмоции и переживания представляют особенность ежегодных Международных Пасхальных ассамблей, обогащая животворные духовные связи между людьми и культурами.

Ключевые слова: шестая Международная Пасхальная асамблея-2014, хоровая культура, зрелище.

Rozhok O. V. The Sixth International Easter Assembly 2014: “Art Revives Spirituality in Ukraine”. The article emphasizes that art is a powerful way of shaping cultural meanings that actively affects human beings. Music and art festivals demonstrate the important universal “unifying” role of spectacle, especially in difficult social transformation processes. The concentration of creative energy and collective emotions and experiences that enrich spiritual connection between people and cultures are characteristic of the annual International Easter Assemblies.

Keywords: the Sixth International Easter Assembly 2014, choral culture, spectacle.